

Rød Glente i Østjylland

Skrevet af Peter Hjeds. Publiceret 11. marts 2010

Fotograf: Jacob Eskekjær

I weekenden den 5-7. marts afholdt Dansk Ornitologisk Forening glente-seminar på Hinnerup Friskole. 19 ornitologer fra hele Danmark deltog i en teoretisk og praktisk udveksling af viden om den Røde Drage eller som den almindeligvis kaldes Den Røde Glente.

Årsagen til at ornitologerne samledes her i Favrskov Kommune er at vort landskab blandt rovfuglekendere er kendt som hjemsted for en levkraftig bestand af glenter. Vi har igennem de seneste fem år oplevet en stadig stigende bestand af røde glenter især omkring byerne Hadsten, Hammel, Vissing, Laurbjerg og Ødum. Allerede her i skrivende stund er flere af vore lokale ynglefugle på plads ved rederne trods den vedvarende kulde, og forbereder sig ved at parre sig og slæbe pinde til reden.

I vores del af Jylland havde vi i 2009 en bestand af kendte glentepar på 8 sikre par samt 6 sandsynlige og mulige par. Dertil kommer de glenter som skjuler sig i småskove primært i vore ådale med kuperet terræn og husdyrhold. De par vi kender til søger ofte føden langs Lilleåen og på tilstødende lavbundsarealer.

Overvintring i Østjylland

I denne vinter har vi desuden oplevet at flere glenter er blevet her, og undladt at trække sydpå til Spanien og Frankrig som tidligere var regelen. Trods stærk kulde og langvarigt snedække har glenterne fundet fordel ved at blive her i Østjylland, og det er netop medvirkende til øget overlevelse da de undgår den forhøjede risiko der er ved træk sydpå. Sydpå bliver den røde glente og andre rovfugle nemlig stadig skudt og forgiftet, hvorimod vi her i vort land har fundet en meget positiv og fremadrettet holdning til glenten frem.

Glenten er vor mest sociale rovfugl og samles vinteren igennem på fælles overnatningspladser i bestemte høje træer. Fra Skåne kender vi en klassisk lokalitet med op til 200 overnattende glenter. Fra Vestsjælland meldes om 60 glenter overnattende ved Tissø.

Glenten er altædende

Til stor glæde for mange mennesker tager glenten gerne unger fra krage, råge og skadereeder. Megen forskning bekræfter den gammelkendte viden om glentens fødevalg, at den desuden er ådselsæder. Glenten æder gerne svækkede og døde dyr, og det gør den særligt sårbar overfor giftbekæmpelse af rotter og mus i naturen. Mange voksne glenter dør før tid, og fra undersøgelser i England og Frankrig ved vi, at døde glenter ofte har musegift i kroppen.

I 1800-tallet var den røde glente en ganske almindelig ynglefugl, der ofte holdt til tæt på mennesker, hvor den levede af ådsler som den fandt på møddinger. Men bønder, jægere og skytter anså glenten for at være et skadedyr og bekæmpede den. Således var den i 1910 helt udryddet fra vort land, men er gudskelov siden 1970 langsomt vendt tilbage, sådan at vi i dag er tæt på 100 par i Danmark. Alt tyder på at vi kan have mindst 250 ynglepar, hvis vi gør en indsats.

Den røde glente har en meget varieret kost, og den æder gerne ådsler og slagteriaffald, hvilket har givet den tilnavnet ”naturens skraldemand”. En del landmænd og andre folk bosiddende landligt har haft held til at lokke glenter til dagligt at fouragere på udlagt kød på en bigballe eller et andet højtsiddende foderbrædt. Denne form for udfodring af glenter har i Sydsverige bevirket at man har vænnet glenterne til at blive i Skåne vinteren igennem. Herved er overlevelsen mærkbart forøget og ynglebestanden er nu i Skåne, Halland og Blekinge oppe på over 1900 par glenter.

I Danmark er denne form for selvbestaltet udlægning af kød ikke lovligt med mindre man kan skaffe dyrlægekontrolleret kød. Dog skal det siges at glenterne er ligeglade, og gerne vender sig til dagligt at komme på foderpladsen. På Djursland har vi et eksempel på at 15-20 glenter dagligt i en periode fandt føde på en bestemt mark, hvor man udlagde indvolde fra får og grise.

Glenten behøver ro ved reden

Her i vores kommune er forstyrrelser ved redestedet i marts til maj den største trussel mod glenterne. F.eks. selvskovning og brændesankning har vist sig at være blandt de mest forstyrrende aktiviteter. Opdager man på sin skovtur i foråret at glenten hænger i luften over skoven, har den med stor sandsynlighed etableret sig i nærheden, og hvis der er æg

eller unger i reden vil risikoen for at disse bliver ædt af krager eller skovskader stor. Der skal ikke megen forstyrrelse til før glenten helt opgiver at yngle, hvorimod de er meget trofaste overfor redestedet hvis de først et år har haft ynglesucces.

I weekenden besøgte lands-glente-gruppen udvalgte ynglepladser for glenten i Favrskov Kommune for at lære mere om og udveksle erfaringer om hvorfor glenten lige har valgt vores landskab til at udvikle en kernebestand. Der var i gruppen stor glæde ved skønheden i vort landskab, og man var imponerede over at vi på en enkelt dagstur kunne spotte syv forskellige glenter i Favrskov Kommune.

Læs mere om den Røde Glente på følgende hjemmesider:

Dansk Ornitologisk Forening: www.dof.dk

Skov-og Naturstyrelsen: www.sns.dk

www.rodglente.dk

Forfatterne kan kontaktes på: [Peter Hjeds](mailto:Peter.Hjeds@rodglente.dk)